

2025-04-21

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS-2025-00293

Avveckling av Stiftelsen Skolsamfonden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Kommunstyrelsen beslutar att förbruka Stiftelsen Skolsamfondens (org nr. 802480-5387) samtliga tillgångar för det ändamål vartill de är bestämda eller för ett ändamål som så nära som möjligt motsvarar detta i enlighet med 6 kap. 5 § första stycket stiftelselagen.
2. Kommunstyrelsen ansöker hos Länsstyrelsen i Stockholms Län om att få tillstånd till att förbruka Stiftelsen Skolsamfondens tillgångar enligt beslutspunkt 1 i enlighet med 6 kap. 5 § andra stycket stiftelselagen.
3. Kommunstyrelsen beslutar, under förutsättning att Länsstyrelsen i Stockholms Län lämnar tillstånd enligt beslutspunkt 2, att uppdra till utbildningsnämnden att fatta de beslut som erfordras för att Stiftelsen Skolsamfondens tillgångar ska bli förbrukade i enlighet med beslutspunkt 1.

Sammanfattning av ärendet

Nacka kommun är förvaltare för Stiftelsen Skolsamfonden.

Stiftelsen Skolsamfonden har inte delat ut några medel under de senaste fem åren. Det beror på att stiftelsen, med de fria medel som den har haft till sitt förfogande under dessa fem år, i praktiken inte kunnat främja sin stora destinatärkrets. Med en stiftelses destinatärkrets avses den grupp av personer eller organisationer som enligt stiftelsens stadgar kan komma i fråga för att få ekonomiskt bistånd eller andra förmåner av stiftelsen.

Stadsledningskontoret bedömer att bestämmelserna i 6 kapitlet 5 § första stycket stiftelselagen kan tillämpas på stiftelsen, bestämmelser som innebär att kommunen som

förvaltare för stiftelsen får besluta om att förbruka stiftelsens samtliga tillgångar för det ändamål vartill de enligt stiftelsens stadgar är bestämda.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att (1) förbruka stiftelsens tillgångar, (2) ansöka hos tillsynsmyndigheten (Länsstyrelsen) om tillstånd till att verkställa beslutet samt att – för det fall att tillsynsmyndigheten skulle lämna tillstånd – (3) uppdra åt utbildningsnämnden att sköta verkställigheten av beslutet.

Ärendet

Nacka kommun är förvaltare för den år 1985 – genom sammanläggning av ett stort antal donationsfonder inom skolområdet – bildade *Stiftelsen Skolsamfonden*.

Stiftelsen Skolsamfonden har den förvaltningsform som i stiftelselagen benämns som anknuten förvaltning. Denna form innebär att en stiftelse förvaltas av en juridisk person (exempelvis en kommun), i stället för en styrelse bestående av fysiska personer. Det är den juridiska personen som gentemot stiftelsen bär ansvaret för förvaltningen och att den sker i enlighet med de av stiftaren meddelade föreskrifterna samt bestämmelserna i stiftelselagen och övrig lagstiftning.

Då en kommun som är förvaltare är det kommunstyrelsen som i sin roll som kommunens högsta verkställande organ äger beslutsbefogenheterna i samtliga frågor rörande förvaltningen av stiftelsen, till exempel vad gäller beslut om hur den avkastning som en avkastningsstiftelses förmögenhet genererar ska användas för den av stiftaren utpekade destinatärkretsen eller efter vilka riktlinjer stiftelsens förmögenhet ska placeras. När det särskilt gäller en stiftelses förmögenhet får den inte sammanblandas med vare sig kommunens eller någon annans förmögenhet och stiftelsen får inte heller placera sin förmögenhet som penninglån till kommunen.

Det är ingenting som hindrar att kommunstyrelsen delegerar sina beslutsbefogenheter med avseende på till kommunen anknutna stiftelser till något annat organ inom kommunen eller till någon anställd. När det gäller de stiftelser för vilka Nacka kommun är förvaltare har kommunstyrelsen (2022-12-05, § 313) för varje stiftelse delegerat till en utdelningsansvarig nämnd att sköta administrationen av ansökningar samt beredning och beslut om utdelning i enlighet med stiftelsens ändamål. Vidare ska den utdelningsansvariga nämnden informera allmänheten eller den ifrågavarande stiftelsens destinatärkrets om möjligheten att ansöka om bidrag från stiftelsen. I fråga om Stiftelsen Skolsamfonden är det utbildningsnämnden som är utdelningsansvarig nämnd.

Stiftelsen Skolsamfonden ska enligt sina sedan bildandet år 1985 gällande ändamålsföreskrifter lägga minst 1/10 av den årliga nettoavkastningen till kapitalet och i övrigt ska disponibel avkastning användas till förmån för elever i kommunens grundskola och gymnasieskola företrädesvis för belöning eller uppmuntran åt elev som visat

berömvärd flit eller god kamratanda, stipendium för fortsatt utbildning, hjälp till elev för studieresor, studiebesök, skolresor, kulturell verksamhet, förvärv av materiel och andra saker eller annan för eleverna gemensamt ändamål.

Som framgår av flerårsöversikten nedan har stiftelsen emellertid inte delat ut några medel under de senaste fem åren (under åren 2020-2024). Stiftelsen har helt enkelt med de fria medel som den har haft till sitt förfogande under dessa fem år i praktiken inte kunnat främja sin stora destinatärkrets bestående av eleverna vid kommunens samtliga skolenheter med annat än försumbara belopp.

Flerårsöversikt (kr)	2020	2021	2022	2023	2024
Årets resultat	-1 069	0	-516	8 373	-840
Eget kapital	252 174	252 174	251 658	260 031	259 190
Årets resultat	-1 069	0	-516	8 373	-840
Beviljat anslag	0	0	0	0	0

Kapital per 31 dec 2024:

Bankkonto Nordea	-	-	-	-	259 190
Summa placeringar					259 190

Tabell 1. Flerårsöversikt för stiftelsen Skolsamfonden

Enligt 6 kapitlet 5 § första stycket stiftelselagen (1994:1220) får förvaltaren för en stiftelse besluta om att förbruka stiftelsens samtliga tillgångar för det ändamål vartill de är bestämda eller för ett ändamål som så nära som möjligt motsvarar detta¹. För att förvaltaren i det enskilda fallet ska kunna fatta ett sådant beslut förutsätts det att stiftelsen bildades för mer än 20 år sedan, att den inte har kunnat främja sitt ändamål under de senaste fem åren, att värdet på tillgångarna vid utgången av de tre senaste räkenskapsåren har understigit ett gränobelopp som motsvarar tio gånger det då gällande prisbasbeloppet enligt 2 kapitlet 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken samt att stiftelsen saknar skulder.

När beslutet är fattat krävs det dessutom att förvaltaren vänder sig till tillsynsmyndigheten (i regel den länsstyrelse som enligt stiftelseförordningen [1995:1280] är tillsynsmyndighet i det län där förvaltaren har sitt säte) och hos den ansöker om att få tillstånd till att verkställa sitt beslut (6 kapitlet 5 § andra stycket stiftelselagen). Denna senare reglering innebär att förvaltaren får påbörja verkställigheten av sitt förbrukningsbeslut först när ett lagakraftvunnet tillståndsbeslut föreligger i ärendet. När tillgångarna är förbrukade är stiftelsen avvecklad eller upplöst.

Som har framgått ovan har *Stiftelsen Skolsamfonden* inte kunnat främja sin stora destinatärkrets (eleverna vid kommunens samtliga skolenheter) under de senaste fem åren 2020-2024. Vidare kan konstateras att värdet på stiftelsens tillgångar de senaste tre

¹ För i det fall det inte går att använda förmögenheten för det förutbestämda ändamålet

åren har understigit ett belopp som motsvarar tio gånger det då gällande prisbasbeloppet (prisbasbeloppet uppgick till 48 300 kronor vid utgången av 2022, 52 500 kronor vid utgången av 2023 samt 57 300 kronor vid utgången av 2024) och att den saknade skulder vid utgången av 2024, ett förhållande som alltjämt består.

Stadsledningskontoret bedömer att bestämmelserna i 6 kapitel 5 § första stycket stiftelselagen kan tillämpas på stiftelsen, bestämmelser som innebär att kommunen som förvaltare för stiftelsen får besluta om att förbruka stiftelsens samtliga tillgångar för det ändamål vartill de enligt stiftelsens stadgar är bestämda.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att (1) förbruka stiftelsens tillgångar, (2) ansöka hos tillsynsmyndigheten (Länsstyrelsen) om tillstånd till att verkställa beslutet samt att – för det fall att tillsynsmyndigheten skulle lämna tillstånd – (3) uppdra åt utbildningsnämnden att sköta verkställigheten av beslutet.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 21 april 2025

Bilaga 1 Kammarkollegiets beslut 1985-11-15

Bilaga 2 Registreringsbevis 2024-04-09

Annika Rainer
Ekonomi- och finansdirektör
Stadsledningskontoret

Maria Andersson
Finanschef
Ekonomi- och finansstaben